

بررسی رابطه خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم

شهر بیرجند

عادلہ کریمی^۱

اداره آموزش و پرورش شهرستان بیرجند، ffjjhh137255@gmail.com

چکیده - دوره نوجوانی دوره‌ای است که هویت هر فرد شکل واقعی خود را پیدا می‌کند؛ این امر سبب بروز مشکلات و ناملایمات روانی از جمله سطوح پایین سازگاری اجتماعی می‌گردد. در این راستا، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود و جامعه آماری آن را کلیه دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ تشکیل داد (۹۵۰ نفر). حجم نمونه پژوهش با استفاده از جدول مورگان و کرجسی (۲۷۴ نفر) و نمونه مورد نظر نیز با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس تعیین شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل (۱۹۶۱) و پرسشنامه خودشیفتگی آمز (۲۰۰۶) بود. در جهت آزمون فرضیات، داده‌ها با استفاده از تحلیل ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ضمناً تمام مراحل توصیف و ترکیب و آزمون فرضیات با استفاده از بسته نرم‌افزاری SPSS ۲۲ انجام شد. یافته‌ها نشان داد که بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند رابطه معناداری وجود دارد. اگر خودشیفتگی به اندازه یک واحد افزایش یابد، این تغییر به اندازه ۱۴ درصد نمرات سازگاری اجتماعی را کاهش می‌دهد.

کلید واژه- خودشیفتگی، دانش آموزان، سازگاری اجتماعی

۱- مقدمه

اجتماعی را هماهنگ ساختن رفتار به منظور برآورده ساختن نیازهای محیطی که غالباً مستلزم اصلاح تکانه‌ها، هیجان‌ها یا نگرش‌ها است، تعریف می‌کند.

سازگاری اجتماعی دارای مؤلفه‌ها و نشانه‌های خاصی است. یکی از نشانه‌های سازگار بودن با محیط و اجتماع، داشتن استقلال است. استقلال یعنی توانایی انجام کارها بدون کمک گرفتن از دیگران، توانایی تحمل تنهایی و حتی لذت بردن از آن. مسئولیت‌پذیری نیز از نشانه‌های دیگر سازگاری اجتماعی است. آینده‌نگری و درک این امر که توانایی تصمیم‌گیری، حفظ اعتدال و میانه‌روی در امور زندگی نیز از دیگر ویژگی‌های فردی می‌باشد که دارای سازگاری اجتماعی است. فرد دارای سازگاری اجتماعی توانایی برنامه‌ریزی برای تمام ساعات خود را دارد و تا جایی که امکان دارد، در تمام ابعاد زندگی خود جانب اعتدال را نگه می‌دارد و از افراط و تفریط خودداری می‌کند. در مقابل ناسازگاری اجتماعی سبب می‌شود تا فرد نتواند رفتار دیگران را درک و پیش‌بینی کند و همچنین رفتار خود را کنترل نماید [۵]. در این راستا، عربان [۶] در پژوهشی بر شیوع سطوح پایین سازگاری اجتماعی در میان دانش آموزان تأکید نمود. حاجیوند [۱] نیز در پژوهشی نشان داد که ۸۹/۸۷ درصد دانش آموزان دارای سطوح پایین سازگاری اجتماعی هستند.

بنابراین سطوح پایین سازگاری اجتماعی از جمله مهم‌ترین

دانش آموزان در نظام آموزش و پرورش، اصلی‌ترین و مهم‌ترین عنصر محسوب می‌شوند. تمامی تمهیدات و پیش‌بینی‌ها در جریان برنامه‌ریزی‌ها، سیاست‌گذاری‌ها و تدارکات در این سیستم در نهایت به دانش آموزان منتهی می‌شود، زیرا آماده‌سازی و ایجاد صلاحیت‌های لازم در آن‌ها برای ورود به اجتماعی که خود، سازنده آن خواهند بود، هدف نهایی آموزش و پرورش است [۱]. بی‌گمان در این روند، شناسایی و ارتقاء وضع سلامت روان دانش آموزان و مؤلفه‌های آن از جمله سازگاری اجتماعی، می‌تواند به ارتقای سطوح سلامت این گروه به شکل خاص و سطح سلامت جامعه به شکل عام کمک نماید [۲].

سازگاری اجتماعی در اصطلاح عمومی به توانایی فرد برای اجرای نقش مطابق با انتظارات اجتماعی به حساب می‌آید. سازگاری به پذیرش و انجام رفتار و کردار مناسب و موافق محیط و تغییرات محیطی اشاره دارد و مفهوم متضاد آن ناسازگاری است؛ یعنی نشان دادن واکنش نامناسب به محرک‌های محیط و موقعیت‌ها، به نحوی که برای خود فرد با دیگران و یا هر دو زیان‌بخش باشد و فرد نتواند انتظارات خود و دیگران را برآورده سازد [۳]. انجمن روان‌پزشکان آمریکا [۴]، نیز سازگاری

اجتماعی به عنوان یکی از مؤلفه های روان شناختی مطرح در سلامت روان دانش آموزان بیان شد؛ هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه خودشیفتگی و مسئولیت پذیری با سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند و پاسخ به این پرسش است که آیا خودشیفتگی و مسئولیت پذیری در سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند نقش دارند؟

۲- روش پژوهش

در پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری آن را کلیه دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ تشکیل داد (۹۵۰ نفر). حجم نمونه نیز با استفاده از جدول مورگان و کرجسی (۲۷۴ نفر) و نمونه مورد نظر نیز با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس تعیین شد.

ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش نیز عبارت بودند از: پرسشنامه خودشیفتگی آموز: این پرسشنامه توسط آموز [۹] تهیه شده است و دارای ۱۶ جفت عبارت بوده و هدف آن سنجش ویژگی های شخصیت خودشیفته است. طیف پاسخگویی آن بدین صورت است که متشکل از جفت گویه هایی است که پاسخ دهنده باید یکی از آن ها را انتخاب نماید. برای هر سؤال انتخاب شده از ردیف الف امتیاز و برای هر سؤال انتخاب شده از ردیف ب امتیاز در نظر گرفته می شود. برای به دست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، مجموع امتیازات همه سؤالات را با هم جمع کنید. این امتیاز دامنه ای از ۰ تا ۱۶ را خواهد داشت. امتیاز بالاتر بیانگر خودشیفتگی بالاتر فرد خواهد بود و برعکس. به عنوان یک نقطه برش، امتیاز ۸ به بالا بیانگر شخصیت خودشیفته در فرد است. حداقل امتیاز ممکن ۰ و حداکثر ۱۶ خواهد بود. امتیاز دامنه ای از ۰ تا ۱۶ را خواهد داشت. امتیاز بالاتر بیانگر خودشیفتگی بالاتر فرد خواهد بود و برعکس. به عنوان یک نقطه برش، امتیاز ۸ به بالا بیانگر شخصیت خودشیفته در فرد است. محمدزاده [۹] این پرسشنامه را در یک مطالعه زمینه یابی مقطعی، ۳۴۲ دانشجو در سال ۱۳۸۷ مورد آزمون قرار داد. ضریب همبستگی بین نمرات پرسشنامه شخصیت خودشیفته NPI-16 و مقیاس خودشیفتگی MCMI-II برابر ۰/۷۷ و معنی دار

مشکلات روان شناختی در میان دانش آموزان است که می تواند بر سلامت روان و همچنین عملکرد و پیشرفت تحصیلی آنان مؤثر باشد [۶] و از عوامل متعددی تأثیر پذیرد که یکی از این عوامل خودشیفتگی است [۷].

خودشیفتگی اختلالی است که به گرایش های نیاز به تحسین و تأیید مربوط می شود. هنگامی که فرد به دلیل رفتار انعطاف ناپذیر یا عدم نظم دهی در مدیریت این گرایش ها به شکلی مؤثر و مفید شکست می خورد، به پیامدهای روان شناختی منفی دچار می شود [۸]. بر اساس تعریف راهنمای تشخیصی و آماری، اختلالات روانی انجمن روان پزشکی آمریکا [۴]، ویژگی های فرد خودشیفته با الگوی فراگیر بزرگ منشی (در خیال و رفتار)، از اوایل بزرگسالی آغاز می شود. این افراد به هیچ وجه تحمل انتقاد ندارند و در صورت انتقاد از آن ها، به طور کلی نسبت به انتقاد بی اعتنا هستند یا عصبانی می شوند و صرفاً نظر خود را قبول دارند [۹].

به تعبیری دیگر، خودشیفتگی به صورت حس خوداستحقاقی، تسلط و خودبزرگ بینی، تمرکز بر خود، فقدان همدلی و نیاز به تحسین مشخص می شود [۱۰]. خودشیفتگی به عنوان یک ویژگی شخصیتی، به طور معمول با عزت نفس تورم یافته، خودمحوری، حس بی همتایی، قدرت و اقتدار مشخص است [۱۱]. افرادی که نمره بالایی در خودشیفتگی دارند نیاز اساسی و پایداری برای توجه و تحسین دارند و تمایل دارند تا دستاوردهایشان را بزرگنمایی کرده و دیدگاه متعصبانه ای نسبت به توانایی خود داشته باشند [۱۰]. خودشیفتگی با سطح بالای برونگرایی و گشودگی به تجربه، سطح پایین اضطراب اجتماعی، افسردگی، گناه و شرمندگی همراه است [۱۲] و این افراد از روابط اجتماعی به عنوان وسیله ای برای نشان دادن خود استفاده می کنند [۱۳]. در این راستا، نتایج پژوهش نامور [۱۴] حاکی از همبستگی خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی بود. بیجاری، پیوسته گر و جلالی [۱۵] در پژوهشی نشان دادند که بین خودشیفتگی با سازگاری رابطه معناداری وجود دارد. گاسیوروسکا، سیوچ و پیوترووسکا [۱۶] از پژوهش خود چنین نتیجه گرفتند که بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی همبستگی معناداری وجود دارد. ایملی [۱۷] نیز در پژوهشی بر تأثیر خودشیفتگی بر سطوح سازگاری فرهنگی و اجتماعی تأکید نمود.

حال با توجه به مطالب فوق که در آن متغیر سازگاری

۳- یافته ها

داده های مربوط به توزیع سنی شرکت کنندگان در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول (۱): توزیع فراوانی افراد مورد مطالعه بر حسب سن

سن	فراوانی	درصد
۱۶ سال	۳۳	۱۲
۱۷ سال	۱۰۳	۳۷/۶
۱۸ سال	۱۳۸	۵۰/۴
جمع	۲۷۴	۱۰۰

همان طور که در جدول ۱ مشخص شده است اکثر افراد ۱۸ سال سن دارند (۵۰/۴ درصد).

جدول (۲): توصیف متغیرهای پژوهش

متغیر	مؤلفه	میانگین	انحراف چولگی	کشدگی
خودشیفتگی	...	۴/۵۵	۳/۱۸	۰/۵۵
سازگاری اجتماعی	سازگاری در خانه	۳/۴۸	۱/۸۵	-۰/۷۱
	سازگاری بهداشتی	۲/۷۶	۱/۳۶	-۰/۱۳
	سازگاری اجتماعی	۲/۸۶	۱/۴۲	۰/۱۸
	سازگاری عاطفی	۳/۲۱	۱/۲۵	۰/۴۲
	سازگاری تحصیلی	۲/۳۸	۱/۳۵	-۰/۱۴

همان طور که در جدول فوق مشاهده می شود میانگین خودشیفتگی ۴/۵۵ شده است. سازگاری در خانه بالاترین میانگین را در بین مؤلفه های سازگاری اجتماعی داراست (۳/۴۸). برای بررسی مفروضه نرمال بودن داده های توزیع روش بررسی چولگی و کشیدگی استفاده شد. اگر مقادیر چولگی و کشیدگی بین بازه ی ۲- و ۲ باشد، داده ها نرمال می باشد. آن گونه که جدول نشان می دهد هیچ یک از متغیرهای پژوهش از مفروضه نرمال بودن تخطی ندارند.

فرضیه پژوهش: بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند رابطه وجود دارد.

قبل از تحلیل داده ها مفروضه استقلال باقیمانده ها به کمک آماره دوربین و اتسون بررسی شد. مقدار آماره دوربین و اتسون ۱/۸۱ محاسبه شد که چون در فاصله ی ۱ تا ۲/۵ قرار دارد،

بود. ضریب پایایی بازآزمایی، ضریب همبستگی در تعیین پایایی تنصیفی و ضریب آلفای کرونباخ در سنجش همسانی درونی به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۷۴ و ۰/۷۹ محاسبه شده است (محمدزاده، ۱۳۸۸).

پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل: این پرسشنامه توسط

بل در سال ۱۹۶۱ طراحی شده است و دارای ۵ مؤلفه سازگاری در خانه، سازگاری شغلی، سازگاری تندرستی، سازگاری عاطفی و سازگاری اجتماعی می باشد. کل آزمون دارای ۳۲ سؤال می باشد؛ و گزینه های آن بله و خیر و نمی دانم می باشند؛ که در این آزمون فقط پاسخ های بلی و خیر امتیاز دریافت می کنند؛ بدین صورت که گزینه بله ۱ نمره و خیر صفر نمره دارد [۱]. در پژوهش میکائیلی و امامزاده پایایی کل این آزمون ۰/۸۴ و روایی آن ۰/۸۰ به دست آمد. [۱]. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ برای این پرسشنامه به دست آمد.

روش اجرای پژوهش نیز بدین شرح بود که پس از کسب مجوز از مراجع مربوطه و انجام هماهنگی های لازم با اداره آموزش و پرورش شهر بیرجند و رضایت والدین یا قیم رسمی دانش آموزان و انتخاب گروه نمونه و پس از ارائه اطلاعاتی درباره اهداف پژوهش، محرمانه بودن اطلاعات به دست آمده و نحوه تکمیل پرسشنامه ها، پژوهشگر در میان آزمودنی های مورد نظر حاضر شد و اقدام به توزیع پرسشنامه در میان آنان نمود. پس از اتمام فرآیند ارسال و تکمیل پرسشنامه ها، داده ها جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند و در ضمن در زمان جمع آوری پرسشنامه ها بررسی شد که به تمامی پرسش ها پاسخ داده شده باشد (برای جلوگیری از ریزش).

در این پژوهش تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام گرفت. بدین صورت که ابتدا با استفاده از آمار توصیفی به توصیف نتایج حاصله از جامعه آماری پرداخته شد. در آمار توصیفی از جدول توزیع فراوانی، درصد، نمودار و میانگین استفاده شد. تحلیل و آزمون فرضیات نیز با کمک آمار استنباطی انجام شد. بدین صورت که در جهت آزمون فرضیات، داده ها با استفاده از تحلیل ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ضمناً تمام مراحل توصیف و ترکیب و آزمون فرضیات با استفاده از بسته نرم افزاری SPSS ۲۲ انجام شد.

جدول (۵): بررسی روابط خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی

خودبینشی	ضریب پیرسون	-۰/۰۴	-۰/۰۶	-۰/۲۸	-۰/۰۸	-۰/۰۲
سطح معناداری		۰/۴۷	۰/۳۲	۰/۰۰۱	۰/۱۷	۰/۷۸
نماد		۲۷۴	۲۷۴	۲۷۴	۲۷۴	۲۷۴

با توجه به جدول فوق تنها بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی رابطه‌ی معناداری وجود دارد.

۴- نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر بیرجند انجام شد. نتایج تحلیل رگرسیون فرضیه پژوهش نشان داد که بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم رابطه وجود دارد. با توجه به علامت ضریب استاندارد، این تأثیر منفی است. بر این اساس اگر خودشیفتگی به اندازه یک واحد افزایش یابد، این تغییر به اندازه ۱۴ درصد نمرات سازگاری اجتماعی را کاهش می‌دهد.

نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر همسو با یافته‌های پژوهش نامور [۱۴]، بیجاری، پیوسته‌گر و جلالی [۱۵]، گاسیوروسکا، سیوچ و پیوترووسکا [۱۶] و ایملی [۱۷] است.

نتایج پژوهش نامور [۱۴] حاکی از همبستگی خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی بود. بیجاری، پیوسته‌گر و جلالی [۱۵] در پژوهشی نشان دادند که بین خودشیفتگی با سازگاری رابطه معناداری وجود دارد. گاسیوروسکا، سیوچ و پیوترووسکا [۱۶] از پژوهش خود چنین نتیجه گرفتند که بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی همبستگی معناداری وجود دارد. ایملی [۱۷] نیز در پژوهشی بر تأثیر خودشیفتگی بر سطوح سازگاری فرهنگی و اجتماعی تأکید نمود.

خودشیفتگی اختلالی است که به گرایش‌های نیاز به تحسین و تأیید مربوط می‌شود. به تعبیری دیگر، خودشیفتگی به صورت حس خوداستحقاق، تسلط و خودبزرگ‌بینی، تمرکز بر خود، فقدان همدلی و نیاز به تحسین تعریف می‌شود [۱۰].

حاکی از عدم تخطی از مفروضه استقلال باقیمانده‌ها است.

جدول (۳): نتایج تحلیل رگرسیون سازگاری اجتماعی

منابع تغییر	SS	dF	MS	F	سطح معنی‌داری	R	r ²	Durbin-Watson
رگرسیون	۱۲۷/۸۴	۱	۱۲۷/۸۴	۵/۰۵	۰/۰۳	-۰/۱۴	-۰/۰۲	۰/۸۱
باقیمانده	۶۸۱۹/۸۹	۲۷۲	۲۵/۳۳					

متغیر وابسته: سازگاری اجتماعی

مدل مشخص می‌کند که تنها ۲ درصد از واریانس مشاهده شده در سازگاری اجتماعی از طریق خودشیفتگی توجیه می‌شود (R Square = ۰/۰۲).

با توجه به مقدار F و سطح معنی‌داری (P) که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است فرضیه صفر رد شده و با اطمینان ۹۵٪ نتیجه می‌گیریم بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم رابطه وجود دارد.

جدول (۴): ضرایب رگرسیون متغیرهای پیش‌بینی کننده در تحلیل رگرسیون سازگاری اجتماعی

مدل	B	SE خطای معیار	Beta ضریب استاندارد	T	P
مقدار ثابت	۱۳/۷۰	۰/۵۳		۲۵/۸۰	۰/۰۰۱
خودشیفتگی	۰/۲۲	۰/۱۰	-۰/۱۴	۲/۲۵	۰/۰۳

متغیر وابسته: سازگاری اجتماعی

در جدول (۴) مقدار B، بتا، t و سطح معنی‌داری ارائه شده است. بر این اساس خودشیفتگی سهم معناداری بر روی سازگاری اجتماعی دارد. با توجه به علامت ضریب استاندارد، این تأثیر منفی است. بر این اساس اگر خودشیفتگی به اندازه یک واحد افزایش یابد، این تغییر به اندازه ۱۴ درصد نمرات سازگاری اجتماعی را کاهش می‌دهد.

مراجع

- [۱] حاجیوند، زهرا (۱۴۰۲). اثربخشی بازی درمانی بر عملکرد تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان دارای اختلال یادگیری، سومین کنفرانس بین المللی پژوهش در روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی، تهران: دانشگاه تهران.
- [۲] محمدی چهارراه گشین، گلناز (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر بهزیستی روان شناختی و سلامت روانی دانش آموزان پسر مقطع متوسطه اول شهرستان گچساران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران.
- [۳] آموزان، سعیده (۱۳۹۹). اثربخشی کفایت اجتماعی بر سازگاری اجتماعی، تهران: میعاد اندیشه.
- [4] American Psychological Association (2013) *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (4th edition). Washington: APA.
- [۵] استادی، محمدحسین (۱۳۹۹). تأثیر خانواده معطف بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان، تهران: حافظ پژوه.
- [۶] عربان، کوروش (۱۴۰۰). بررسی اثربخشی آموزش مهارت های مدیریت خشم با استفاده از رویکرد سیستم خانواده درونی بر انعطاف پذیری شناختی و سازگاری فردی و اجتماعی و روابط با والدین در نوجوانان پرخاشگر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان.
- [۷] مرادی مطلق، محمدشهاب (۱۳۹۷). مقایسه خودشیفتگی و سازگاری اجتماعی در دانش آموزان دختر وابسته و ۱۳۹۶ انجام شد. بدین - غیروابسته به فضای مجازی در دوره دوم متوسطه شهر اراک در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶، *مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی*، ۳۶ (۳): ۱۷۹-۱۹۲.
- [8] Ogrodniczuk, John S. (Ed). (2019). *Understanding and treating pathological narcissism*. Washington, D.C.: American Psychological Association.
- [۹] رشیدیان، عبدالکریم (۱۴۰۰). فرهنگ خودشیفته (نارسیسم)، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی.
- [10] Carlson, E. N. Vazire, S. & Oltmanns, T. F. (2021). You probably think this paper's about you: Narcissists' perceptions of their personality and reputation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2, 101, 185.
- [11] Foster, J. D. & Campbell, W. K. (2017). Are there such things as "narcissists" in social psychology? A taxometric analysis of the narcissistic personality inventory. *Personality and Individual Differences*, 43, 1321-1332.
- [۱۲] اشرفی، منصور و اشرفی، مرتضی (۱۳۹۵). اختلال شخصیت خودشیفتگی. *مجله مکتب اسلام*، ۵ (۶): ۶۷۳-۶۷۳.
- [13] Buffardi, L. E. & Campbell, W. K. (2015). Narcissism and social networking web sites. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34, 1303-1314.
- [۱۴] نامور، محمدحسین (۱۴۰۱). رابطه کمال گرایی و خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی روانی در ورزشکاران نخبه و غیرنخبه، *مجله رویکرد انسان گرایانه به مطالعات ورزش و ورزش*، ۱ (۲): ۴۹-۶۱.
- [۱۵] بیجاری، اعظم؛ پیوسته گر، مهرانگیز و جلالی، زهرا (۱۳۹۲). مقایسه ای ابعاد خودپنداره و سازگاری در افراد خودشیفته سازگار و ناسازگار، *مجله مطالعات روان شناختی*، ۳۷ (۹): ۹۹-۱۲۸.

حال با توجه به مطالب مطرح شده، در تبیین نتیجه به دست آمده از پژوهش حاضر می توان گفت: خودشیفتگی به عنوان یک ویژگی شخصیتی شناخته می شود که شامل مراقبت از دیگران نمی شود. در نتیجه، خودشیفته ها اگر در نهایت چیزی به نفع شان باشد، می توانند سازگار باشند. خودشیفتگی با همدلی کم، عدم حساسیت به نیازهای دیگران و تمایل به استفاده از دیگران برای منافع خود مرتبط است. یعنی، خودشیفته ها ممکن است بیشتر بر ارزش های خودخواهانه تأکید کنند تا ارزش های اجتماعی. بنابراین، آن ها ممکن است داوطلبانه به فعالیت های اجتماعی کمک نکنند، مگر اینکه برای افزایش ارزش خود یا خودانگاره آن ها مفید باشد که این خود سطوح پایین سازگاری اجتماعی را در آنان به دنبال دارد [۱۴]. همچنین، خودشیفته ها تمایل نسبتاً بیشتری برای نشان دادن رفتارهای ضد اجتماعی دارند تا سازگاران، چون آن ها تفاوت کمتری بین ضد اجتماعی / اجتماعی بودن دیگران قائل هستند و نسبت به رفتارهای اجتماعی دیگران واکنش نشان نمی دهند که نشان دهنده تمایل نسبتاً بالاتری برای تأثیر نامطلوب بر دیگران و سازگاری اجتماعی است. یا شاید لازم باشد خودشیفتگی را از طریق موقعیت ها (حضور توجه، پاداش ها) و انگیزه هایی (تمرکز کم بر نیازهای دیگران) که باعث برانگیختن رفتارهای سازگاران می شوند، شناسایی کرد [۱۷]. بدین جهت می توان گفت که بین خودشیفتگی با سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوم رابطه وجود دارد و این مبین نتیجه به دست آمده از پژوهش حاضر نیز می باشد.

هرچند استفاده از ابزار خودگزارش دهی از جمله محدودیت های پژوهش حاضر بود که ممکن است دانش آموزان در پاسخ به سوالات پرسشنامه ها تمایل به دادن پاسخ های اجتماعی پسندانه داشته باشند که می تواند داده ها را تحریف کند؛ اما پیشنهاد می شود مشاوران و روانشناسان بالینی در غربالگری های خود در مراکز مشاوره از یافته های این پژوهش استفاده کنند. به این صورت که با اجرای پرسشنامه خودشیفتگی در شناسایی افراد به ویژه افراد دارای سطوح پایین سازگاری اجتماعی استفاده کنند. ضمن اینکه پژوهش های مشابهی در جوامع آماری مختلف و نیز شهرها و سایر نقاط ایران انجام و نتایج مقایسه گردد.

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - ۱ کادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

[17] Emily, M. (2017). "Examining the Effect of Expatriate Narcissism Levels on Cultural Adjustment and Global Leadership Effectiveness". Masters Theses & Specialist Projects. Paper 1966.

[16] Gąsiorowska, W; Sioch, S, & Piotrowska, M. (2021). Narcissism, social support, and loneliness during the pandemic, Personality and Individual Differences, 181 (4): 121- 134.